

РЕЦЕНЗИЯ

От: проф. д-р Валентин Димитров Гоев,
*научна специалност "Статистика и демография",
УНСС – София*

Относно: Конкурс за доцент по „Статистически и иконометрични методи“, професионално направление „3.8. Икономика“, научна област „3. Социални, стопански и правни науки“ към секция „Икономика на фирмата“ в ИИИ на БАН.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен в Държавен вестник бр.33/29.04.2022 г. за нуждите на секция „Икономика на фирмата“ в ИИИ на БАН. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 281 / 27.06.2022 г. на Директора на ИИИ на БАН.

2. Информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е гл.ас. д-р Недялко Несторов.

- Недялко Несторов постъпва на работа като асистент в ИИИ на БАН през 2015 г. През 2019 г. става главен асистент и до момента работи като такъв в секция „Икономика на фирмата“ към ИИИ на БАН. През 2012 г. става доктор по „Икономика“ по научна специалност „Статистика и демография“ в ИИИ на БАН. Средното си образование е завършил през 2005 г. в търговската гимназия в гр. Стара Загора. Висшето си образование завършва в Икономически университет Варна с бакалавърска специалност „Статистика и иконометрия“ и магистърска „Прогнозиране на финансовите пазари“.

- Работил е шест години от 2005 до 2011 г. като счетоводител и главен счетоводител във фирма МикроАкаунт ЕООД.

- Работил е също за неправителствени и доброволчески организации. Член е на Lindau Alumni – организация на участниците

в срещите с нобелови лауреати. Членува също в Съюза на икономистите в България и в Съюза на учените в България.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Кандидатът в конкурса гл.ас. д-р Недялко Несторов е изпълнил минималните национални изисквания и изискванията по Правилника за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИИИ при БАН, видно от приложената от кандидата справка. Той има по т. А и т. В съответния минимален изискуем брой точки. По т. Г има 250 т. при изискуем минимум на ИИИ от 230 т. По т. Д има 115 т. при изискуем минимум на ИИИ от 70 т. Така той изпълнява всички изисквания – както национални, така и допълнителните по-високи изисквания на ИИИ на БАН.

4. Обща характеристика на представените научни трудове / публикации

Основните направления в изследователската дейност на гл.ас. д-р Недялко Несторов могат да се групират по следния начин:

А. Научни разработки в областта на външната търговия и износа на България. Тук са преобладаващата част от изследванията на кандидата, в т.ч. и основния му хабилитационен труд, на който ще се спра специално по-нататък. В това направление се включват публикациите с номера: В.3.1, Г.6.1, Г.7.1, Г.7.2, Г.7.4, Г.7.5, Г.7.7, Г.7.9, Г.8.1.

Б. Разработки, свързани с изследване влиянието на основни фактори върху БВП на България. Тук се включват публикации с номера: Г.7.6 и Г.7.12.

В. Изследвания в областта на сектор „Добивна промишленост“ – публикации с номера: Г.7.3, Г.7.8 и Г.8.1.

Г. Изследване на използването на ИКТ от българските предприятия: Г.7.11.

Тези четири основни направления в изследователската дейност могат да бъдат детайлизирани и в по-голяма степен, но дори така представени обобщено свидетелстват за един широк хоризонт на изследователската му дейност. Трябва също да се отбележи, че тези изследвания не повтарят представените от него изследвания за придобиване на академичната длъжност „главен асистент“ и научната степен „доктор“.

Гл. ас. д-р Недялко Несторов е посочил една самостоятелна монография – „Устойчивост на българския износ 2008 – 2019 г.“.

Монографията е структурирана в три глави, увод и заключение с общ обем 145 стр. Разгледани са последователно теоретико-методологическите аспекти на устойчивостта, методика за измерване устойчивостта на износа и приложение на методиката в проведения емпиричен анализ.

Изследването представя оригинален подход и методика за оценка устойчивостта на българския износ. Те са приложени за данни за България през посочения период – както на макро, така и на микро ниво. Проведен е емпиричен анализ и на тази основа са направени съдържателни изводи. Показани са предимствата на предложението от автора коефициент на устойчивост CS спрямо други аналогични статистически показатели. Определено може да се каже, че предложената методика и коефициент на устойчивост са безспорно най-големия научен принос на автора.

И при четирите основни направления в представените изследвания се вижда дълбочина на анализа и доказателства за това са както

използваните статистически методи за анализ, така и съдържателните резултати, получени чрез тях, и направените изводи. Безспорен е фактът, че авторът познава много добре методите за провеждане на статистически анализ, използва ги коректно и прави задълбочени изводи въз основа на тях.

5. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Гл.ас. д-р Недялко Несторов в представената от него справка е посочил 12 приноса. Някои са ненужно раздробени и не звучат като приноси, а по-скоро като резултати от неговите изследвания. Например първите три могат да се обединят и да се представят като един принос по следния начин: разработена е оригинална методика за оценка на устойчивостта, като е предложен коефициент за устойчивост и е оценена устойчивостта на българския износ.

Следващите два приноса са идентични – очевидно това е неволна грешка. Приемам и потвърждавам като цяло приносите на кандидата с уговорката, че те могат да бъдат представени по-ясно и синтезирано. Считаю, че те са значими и достатъчни за заемане на академичната длъжност „доцент“ в ИИИ на БАН.

6. Критични бележки и препоръки

Като цяло нямам сериозни бележки и препоръки към представените от автора публикации. Ще ми се обаче да спомена нещо, което считам, че е най-малкото дискусивно. На стр. 50 в своята монография авторът пише, че *„устойчив е този икономически процес, който се изменя праволинейно“*. Тук може да се поспори дали това е така. Ако например имаме процес, който се изменя много близко до квадратната функция, той не е ли устойчив? Още повече, ако се описва по-добре от някои други елементарни математически

функции, няма ли да има устойчив характер? Така например, в софтуерния продукт IBM SPSS има вградени 11 основни математически функции, с които се проверява за наличие на трайна тенденция в един времеви ред. Това позволява да се установи коя от тях най-добре моделира тренда. Има много явления, чиято динамика се представя по-добре чрез други модели, различни от линейния, при това тези модели са устойчиви във времето – например, при скъсяване или удължаване на първоначалния времеви ред.

Имам и две препоръки към кандидата гл.ас. д-р Н. Несторов:

1. В следващите свои изследвания да се опита да погледне по-широко върху проблема за устойчивостта в аспекта, който споменах по-горе.
2. Да развие по-нататък методиката за оценка на устойчивостта в посока приложение и в други области освен износа, като например: икономическия растеж, безработица, инфлация и други икономически явления.

7. Заключение

Въз основа на гореизложеното без всякакво колебание ще гласувам „ЗА” заемане на академичната длъжност „доцент“ на ИИИ на БАН на гл. ас. д-р Недялко Несторов.

София,

21.08.2022 г.

Подпис: .....

/проф. д-р В. Гоев/